

Svar på fråga 2024/25:70 av Erik Hellsborn (SD)
Yttrandefrihet för nämndemän

Erik Hellsborn har frågat mig hur jag och regeringen ser på yttrandefriheten för nämndemän, och hur man försäkrar att alla nämndemän behandlas lika, oavsett vilket parti som nominerat dem.

Den fria åsiktsbildningen utgör en av det svenska statsskickets grundvalar. Yttrandefriheten som har en lång tradition och en stark ställning i Sverige är därför fastslagen i Sveriges grundlagar. Yttrandefriheten innebär att varje medborgare är tillförsäkrad att i tal, skrift eller bild eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor.

Som representanter för allmänheten fyller nämndemännen en viktig funktion i våra domstolar. Genom sin medverkan och insyn i den dömande verksamheten bidrar nämndemännen till att upprätthålla förtroendet för domstolarna och stärka deras legitimitet. För att syftet med medverkan av nämndemän ska uppnås måste de personer som verkar som nämndemän vara

lämpliga för uppdraget. I det ingår att nämndemän, precis som juristdomare, ska vara omdömesgilla, opartiska och sakliga.

En nämndeman som genom att begå brott eller på annat sätt har visat sig vara olämplig för uppdraget ska entledigas. Beslut om entledigande fattas av domstol utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Vid prövningen gäller grundlagens krav på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Ett beslut om entledigande kan överklagas till Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag.

Jag har fullt förtroende för hur domstolarna och Överklagandenämnden hanterar den här uppgiften.

Stockholm den 2 oktober 2024

Gunnar Strömmer